

Homilie litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta

mše svatá, 40. výročí úmrtí ThDr. Štěpána Trochty, 17. sídelního biskupa litoměřického
neděle 6. dubna 2014, katedrála sv. Štěpána v Litoměřicích

Milí otcové, bratři a sestry,

když dnes, v letošním cyklu nedělních čtení při páté postní neděli otevíráme Písmo svaté na těch několika místech a když se setkáváme s výzvou samotného Hospodina, která je zprostředkována prorokem Ezechielem: *Otevřete vaše hroby*, anebo když slyšíme vyprávění z evangelia podle sv. Jana o vzkříšení Lazara, kdy Ježíš mocným hlasem před hrobem Lazarovým vzývá jeho samého: *Lazare, pojd' ven*, tak to všechno dnes, v dnešní památný den čtyřicátého výročí úmrtí pana kardinála Štěpána Trochty neznamená, že bychom měli při pietní, vděčné, zbožné vzpomínce na pana kardinála otevírat hroby a že bychom se snad měli dívat po zatuchlosti temnoty někdy už i poloprázdných hrobů - to přijde, v pravý čas, na konci věků, kdy ne podle pokynů lidí se budou hroby otevírat, ale podle Božího pokynu dojde ke vzkříšení mrtvých, aby všichni byli přivedeni k životu, aby, kéž by Bůh dal, drtivá většina lidí byla povolána k životu s Bohem, na věky - my se při té dnešní pietní vzpomínce chceme spíše krátce zadívat na život pana kardinála, zvláště na ty závěrečné, ne zrovna jednoduché okamžiky jeho pozemské cesty, jeho pozemské pouti tak, že nechceme okušovat s nějakou devótností život člověka, ale nedá nám to, musíme se dívat na život pana kardinála Trochty jako na křesťanské svědectví, jako na svědectví člověka, který byl samotným Bohem povolán k zasvěcenému životu řeholnímu a patřil, jak všichni dobře víme, do salesiánské rodiny. Byl povolán k zasvěcenému životu i v tom smyslu, že se stal knězem a že chápal svou životní cestu jako odpověď na výzvu samotného Krista, dobrého pastýře, člověka a přítele lidských duší. A jaké nám pan kardinál zanechal svědectví?

Musíme si připomenout, že když byl jmenován biskupem, když posléze byl vysvěcen na biskupa a když se potom ujímal této litoměřické diecéze, bylo to po druhé světové válce. Relativně krátce nato byl ne Pánem Bohem, ne papežem, ale jinou mocí zbaven toho, aby mohl jako biskup regulérně, kompetentně a tedy právoplatně působit zde jako nejvyšší duchovní pastýř. To byl po vysvěcení první začátek jeho biskupské cesty. Když se potom po mnohých letech do Litoměřic vracel a když se podruhé ujímal této služby nejvyššího pastýře litoměřické diecéze, byl to druhý začátek, jakési další pokračování, ale i ten jeho druhý začátek a to jeho další pokračování nemělo dlouhého trvání. Nebudeme a nechci, bratři a sestry, zde zmiňovat detaily jeho obtížné cesty zasvěceného člověka, protože kdybychom si do všech detailů měli připomínat velmi těžké okamžiky jeho zasvěcení se Bohu, tak bychom možná jeho samého připravili zásluhy, které s vděčností vzpomínáme a na které myslíme, ale o které bychom ho připravovali tváří v tvář před Bohem, protože podle návodu samotného Krista víme, že do Božího království vejdem, jen když mnoho vytrpíme. Kristus nám sám svým vlastním životem připomíná, že každá bolest, každé utrpení, každé pronásledování pro věc Boží, snášení všech trampot je sice velmi náročné, že někdy i podlamuje samotného člověka, síly vyčerpává, ale že to má smysl, že to má hodnotu před Pánem Bohem.

Když bychom se dívali, bratři a sestry, na ty opakované začátky biskupské služby pana kardinála Trochty jenom tak, že bychom jen povrchně konstatovali, že se mu nic nemohlo

podatřit, protože se nemohl přidrřet po delří dobu díla, které konal a o které se snařil, kdybychom se na toto jeho konání jen takto dívali, nebylo by to úplné a nebylo by to spravedlivé. Je třeba se na všechny ty těžké, velice těžké, nesnadné okamřiky jeho biskupské služby dívat tak, ře nechtěl budovat své dílo, dílo biskupa - jak se teď někdy tak, promiňte, až hloupě pořád říká, jaký ten nebo onen biskup má program a jaký má plán - každý biskup, a i pan kardinál Trochta se nesnařil o naplnění svého plánu a svého programu, on se snařil o to, aby bylo budováno Boří dílo. A Boří dílo snese a nejenom snese, ale vyřazuje i přináření obětí. Každá obět', každé utrpení, každá bolest před Pánem Bohem, když je nesena statečně a s hlubokou křesťanskou vírou, má smysl. A každá taková obět' je přispěním - i když oči tohoto světa to nevidí, když rozum tohoto světa to nechápe, má to před Pánem Bohem význam. A každá dílčí obět' je dalřím kamínkem při budování díla Bořího. Domnívám se, bratři a sestry, ře pan kardinál Trochta se tohoto musel dennodenně přidrřovat, protože jinak by to nevydrřel. Jinak by už zemřel mnohem dřív. Jinak by už padl a nemohl by povstat, kdyby nevěřil a kdyby se v tomto přesvědčení neujiřoval, ře každý těžký okamřik života, života zasvěceného, prořívaného pro Boří slávu je smysluplný a ře tím roste a zakořeňuje se dílo Boří. Důkazem toho, ře pan kardinál věřil ve smysluplnost přináření obětí pro Krista a pro Boří království, důkazem toho je právě to, ře jste po čtyřiceti letech od jeho smrti přišli, ře jste zde a ře vlastně my všichni v různých obměnách a na různých místech v různých okolnostech někdy zakouříme něco podobného. Radujme se, jako se už nyní jistě raduje on, radujme se z toho, ře známe smysl obětí.